

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«بیمارستان امام خمینی (ره) استهبان»

چگونه از زخم محل جراحی مراقبت کنیم

تهیه کننده: مریم زینلی نژاد - کارشناس پرستاری

منبع: کتاب داخلی جراحی برونر سوارث

تاریخ تدوین: تابستان ۹۷ تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۲

تمیز کردن محل جراحی یا زخم:

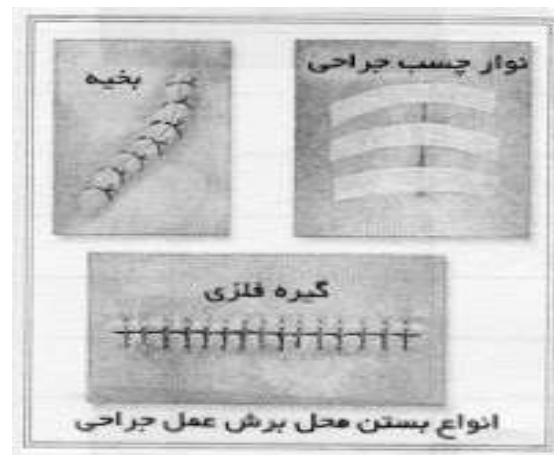
- محل زخم را به آرامی با آب و صابون بشویید؛ البته این کار را زمانی می‌توانید انجام دهید که از نظر پزشک، رسیدن آب به محل زخم ایرادی نداشته باشد.
- زخم محل جراحی را نخراشید و یا در آب غوطه‌ور نکنید (مثلاً در وان حمام).
- قبل از پانسمان مجدد زخم جراحی اجازه دهید، زخم هوا بخورد تا خشک شود و یا با دستمال تمیز به آرامی آن را خشک نمایید.
- می‌توانید با زدن پماد مخصوص زخم از چسبندگی زخم به باند جلوگیری کنید.
- اگر چسب زخم جهت بریدگی کوچک استفاده می‌شود، سطح بریدگی را به هم نزدیک کنید و چسب را در عرض زخم بگذارید نه در طول آن.

سایر نکات لازم برای مراقبت از محل جراحی:

- بعد از برخی از اعمال جراحی غیر از موارد گفته شده در بالا، پزشک دستورات خاصی به شما می‌دهد. با دقت تمام به دستورات پزشک خود عمل نمایید.
- اگر دستوری از دستورات پزشک خود را متوجه نشدید و یا اگر سؤالی برایتان پیش آمد از پزشک خود سؤال نمایید.
- اگر درد محل جراحی شما زیاد باشد، یا اگر فکر کردید محل جراحی عفونت کرده است، به پزشک مراجعه نمایید.
- پس از اینکه زخم شما بهبود پیدا کرد، پوست جدیدی روی محل برش جراحی ایجاد می‌شود. این پوست تازه به نور خورشید خیلی حساس است و به راحتی دچار آفتاب سوختگی می‌شود.
- اگر این پوست نو و تازه دچار آفتاب سوختگی شود، اسکار بدی از خود روی پوست بدن بر جای می‌گذارد، پس از تماس آن قسمت با نور آفتاب خودداری نمایید.

پس از عمل جراحی بایستی از محل بریدگی آن مراقبت
نمایید تا بهبود پیدا کند. مراقبت دقیق و صحیح از زخم
جراحی اثر بجا مانده از آن، درد، ناراحتی و خطر بروز
مشکلاتی مانند عفونت زخم را کم می کند.

بعد از عمل جراحی و یا بخیه زدن، پزشک جراح شما
برای بستن محل برش جراحی از بخیه، گیره فلزی،
چسب مایع بافتی (مخصوص بدن) و یا نوار چسب
جراحی استفاده کرده است.

شما نیز باید محل جراحی را تمیز نگه دارید و مراقب
باشید تا چرک نکند و طبق دستور پزشک پانسمان آن
را عوض کنید.

نکات لازم جهت کاهش خطر عفونت محل جراحی:

۱- پزشک شما برای شما توضیح می دهد تا چه زمانی
نباید به محل جراحی، آب برسد؛ یعنی کی می توانید
آن قسمت را بشوید. سپس به هر آنچه پزشک گفته
است، با دقت عمل نمایید.

۲- هر روز محل جراحی شده را بررسی کنید تا عفونت
نکرده باشد. اگر علائم عفونت را در آنجا دیدید به
پزشک خود مراجعه نمایید.

۳- طبق دستور پزشک، پانسمان محل جراحی را
عوض کنید.

کارهایی که نباید پس از عمل جراحی انجام دهید:

- در صورت خارش زخم از دست زدن به زخم
خودداری فرمایید.
 - نوار چسب روی محل جراحی را تا زمانی که
پزشک به شما اجازه نداده است، بردارید.
 - گرمی روی محل جراحی ننماید و پودری روی
آن نریزید.
 - محل زخم را جلوی نور مستقیم خورشید
قرار ندهید.
 - حتماً با اجازه پزشک معالج استحمام نمایید.
- ممکن است، پس از عمل جراحی کمی احساس سوزش
خارش، درد و بی حسی در محل برش جراحی داشته
باشید. همچنین ممکن است، کمی ترشح و کبودی و
برآمدگی کوچکی در این قسمت مشاهده کنید. البته
باید گفت این علائم طبیعی است و جای نگرانی ندارد.

به محل زخم جراحی الکل، آب اکسیژنه و بتادین
نزدید؛ زیرا باعث آسیب بافت و تأخیر در بهبود
زخم می شود.

نشانه های عفونت محل جراحی:
در صورت مشاهده علائم زیر در محل برش جراحی به
پزشک مراجعه نمایید:

- ۱- ترشحات زرد یا سبز رنگ که زیاد می شود.
 - ۲- تغییر بوی ترشحات محل جراحی
 - ۳- تغییر اندازه برش جراحی
 - ۴- قرمزی یا سفت شدن اطراف برش جراحی
 - ۵- احساس داغ بودن محل برش جراحی موقع دست
زدن به آن
 - ۶- تب
 - ۷- افزایش درد و یا درد غیر عادی
 - ۸- خونریزی زیاد که پانسمان را خیس کند
- مراقبت از بخیه جراحی:

- در صورتیکه در محل بخیه جراحی، قرمزی و
ترشحات زیاد باشد یا بیمار تب داشته باشد
، باید به پزشک مراجعه کند.
 - ممکن است، پزشک بجای بخیه زدن و
گذاشتن پانسمان روی محل جراحی از
چسب مایع مخصوص بافت بدن و یا نوار
چسب مخصوص جراحی برای بستن بریدگی
جراحی استفاده نماید.
 - در صوت داشتن پانسمان یا نوار چسب
جراحی از دست زدن و برداشتن آن
خودداری گردد و در صورت نیاز به برداشتن
پانسمان، طبق دستور پزشک عمل شود.
- ۳ تا ۹ ماه بعد از عمل جراحی از تماس مستقیم نور
آفتاب با زخم محل جراحی خودداری کنید.